

» Det er vigtigt, at vi påvirker vores børn til, at det at blive matematiker eller ingeniør faktisk er lige så godt som at blive advokat eller læge.

ANDRÉ ROGACZEWSKI, stifter og topchef for Netcompany, i Jyllands-Posten

21 procent af alle flytninger i 2018 blev foretaget af personer på 20-24 år, den største befolkningsgruppe, der flyttede.

PÅ KANTEN

Se Venedig - og lev!

REJSEBREV: Min franske følgesvend iklædt sit silkehvide antræk fuldendt af en butterfly i sølv alias Citroën C3, førte mine tre børn og jeg sikkert til Venedig denne sommer. Byen der er anlagt fire kilometer fra fastlandet på 118 øer i strandsøen Laguna Veneta. En by, hvis indbyggertal toppede i 1950'erne med 150.000 og siden er faldet støt og i dag har ca. 60.000 indbyggere. Det faldende indbyggertal skyldes den masseturisme, der har ramt den historiske perle, hvor mellem 18 og 20 millioner mennesker årligt besøger byen.

De lokale oplever at være statister i turisternes film & teaterstykker ligesom flere og flere, især velhavende amerikanere og australiere opkøber palæer og lejligheder, som de lejer ud. Med andre ord, venetianerne oplever at være fremmede i deres egen by. Uvidende om byens enorme behov for økonomiske midler til at facilitere den ekstreme turisme, blev vi afkrævet 26 euro i vejafgift da vi nærmede os vores Airbnb-lejlighed i forstaden Mestre, ligesom værten varskoede, at vi skulle betale 48 euro i såkaldt "citytax" inden afrejse.

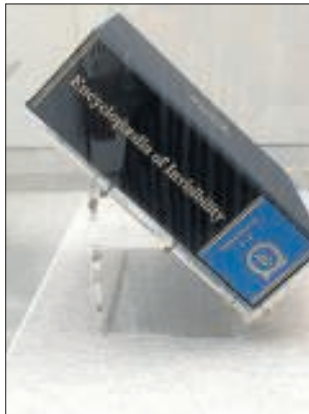
Ak ja, men hvorfor besøge Venedig, når nu jeg har været der flere gange før? Jo, fordi Venedig rummer en af verdens største internationale kunststillinger "La Biennale di Venezia", som holdes hvert andet år, hvilket er sket siden 1895. Derfor. Denne pragtudstilling skulle mine børn også møde. Det var motivationen for at køre så langt, og så har Venedig sandelig meget andet at byde på. Kald mig bare romantiker. Hold nu op for en skønhedsoplevelse at besøge byen. Bare overfloden af blomstrende altankasser, hvis arter vi på vore breddegrader kun kender som stueplanter.

Ankomsten til lejligheden i Mestre var mesterlig. En ung ejendomstekniker, særdeles velsoigneret, tog imod

ved at give hånd til hele familien. Ahmed, hed han, som er et andet ord for profeten Mohammed, som også betyder "allermest beundret". Han var tydeligvis den daglige tilsynsførende i firmaet "Sun Flower Apartment". Han fortalte storsmilende, at vi var de første til at benytte lejligheden via Airbnb.

En smuk lejlighed i et lille eksklusivt lejlighedsbyggeri med lås til både indgangsport og -dør samt indkørsel. Marmor på gulvelvne og et smukt badeværelsesinteriør fra firserne, hvor ordet slitage hurtigt blev registreret, ligesom det karakteristiske italienske køkkenmiljø med nøddetræslaminat og platter på skrå over spisebordet, med blomsterarrangementer, prydede væggen. Soveværelset var med antikvariske senge og klædeskab samt et finurligt skrivebord. Hele herligheden plus altan, og akvarium i entréen for 600 kroner pr. døgn for fire. Hertil lyden af cikadernes sang som en lydkulisse 24/7, der fluks sendte mig tilbage til forfatteren Johans Jørgensens (1866-1956) møde med Italien: "Men endnu synger Cikadernerne", hvis jeg da ikke lige havde plantet mig selv foran en af de to roterende ventilatorer for at holde krop-

temperaturen nede. Jeg har altid drømt om at komme ind i et italiensk hjem. Det er noget ganske andet end et upersonligt hotelværelse.

Franskmanden blev parkeret stilfærdigt i gårdens bageste hjørne. Efter 1800 kilometers godt arbejde fik han et tiltrængt hvil i nogle dage.

Rejsens første aftensmåltid blev nøje planlagt efter TripAdvisor med det lille "aber dabe", at den ønskede restaurant var lukket, da vi nåede frem. Men så nappede vi da bare en pizza hver på kæderestauranten "Apollo la Pizza". Her huserede unge, smukke italienere med postkasserøde jeans og hvide skjortebluser og kasketter for at holde varme og uvelkomne hårtotter væk. Vi sov alle som sten den nat.

Næste dag hentede sønnike morgenbrød, ost & skinke

i det lokale supermarked, mens vi bryggede instantkaffe i køkkenet. Så blev den rutine lagt. Snart gik det over sten og stok til togstationen for at købe billetter til lands og til vands. Der blev varskoet togstrejke, men damen i billetlugen bedyrede, at chaufførerne selv bestemte om de ville køre. Den sporbus, vi valgte, ville gerne køre. Vel ude af bussen gik vi hurtigt til de små stræder i Venedigs centrum og nåede tilfældigt til udstillingen "Rothko in Lampedusa" i Palazzo Querini med fokus på migranters forhold. Med danske øjne blev øjet dog hurtigt fanget af kineseren Ai Wei Wei's værk "One millimeter taller than the original Rothko" med referencer til Rothko's værk "Black, black on Wine 1968". Værket bestod af en plade på 84,5 x 65,4 x 3 cm med utallige små kvadratiske sorte Lego-klodser. Ja, hvad kan Lego-klodser ikke kommunikere? Blandt andet farven sort!

Videre gik turen til Peggy Guggenheim Collection med Canel Grande som nærmeste nabo. Her fik modernismens mestre en velfortjent ramme i det agtværdige palæ med en tilhørende skulpturpark som selvfølgelig gjorde det muligt at gå helt ud til kanalen

og bese genboer og hårdtarbejdende gondolierer i silkeskjorter, mens vaporetteri er hastede forbi.

Tak til Picasso, Dali, Man Ray, Calder ikke mindst, og så en specialhilsen til særudstillingen med Jean Arp (1886-1966). Især sidstnævntes korsstingsbroderi fra 1917 "Horizontal-vertical Composition No. 20" gjorde mig begejstret.

Næste dag blev indledt på en legeplads. En blogger havde gjort mig opmærksom på Venedigs overflødighedshorn af legepladser, når nu en af familiens medlemmer er i den aldersklasse. Så gjaldt det

Biennalen. Hvor skal man begynde og hvor skal man ende? Den mest grænseoverskridende pavillon var den israelske. Vel indenfor døren trak man et nummer. Hm... til hvad dog? Jo, en adgangsbillet til "Field Hospital", hvis man var fyldt 16 år. Børn og unge under denne alder kunne sidde i "hospitallets" reception.

Mens vi ventede på af få skånesko, var en storskærm klar med information om hospitalets fokus på "Care" fra en smuk og velformuleret engelsktalende kvinde. Så blev vi ført op i næste etage efter tur, hvor vi først skulle gå ind i et lille rum beregnet for ét menneske. Her

fortalte en højtalerstemme, at man skulle hæve armene op over hovedet og skribe. Det skulle gentages tre gange. Herefter ventede en tur i en hvilestol med mulighed for at vælge imellem tre forskellige film. Jeg valgte: "I don't want to think about it". Efter at have set filmen om en kvinde, der ønskede at glemme barndommens traumer, fik jeg som belønning et armbånd med påskriften "Here everyone can live free". Det fik alle besøgende.

Ja samtidskunsten har fokus på direkte interaktion med sine følgere. Bag udstillingen stod kunstneren Aya Ben Ron (f. 1967), kuratoren Avi Lubin (f. 1977) og produceren Miki Gov. Wauw Israel! Hvem ønsker ikke omsorg og frihed? Og nej, vi nåede ikke at besøge alle 90 pavilloner. Udstillingen samme sted, "May You Live In Interesting Times" åbnede for en følsom encyklopædi og viste kentaureer i plys og meget andet.

Vi nåede desuden en rask gåtur på Markuspladsen, en aftentur til Murano-øen med vaporetteri'en og en forrygende museumsoplevelse på Fondazione Prada hvor græskfødte Jannis Kounellis (1936-2017) blev præsenteret på en retrospektiv udstilling som repræsentant for den italienske Art-Povera-bevægelse, der søgte at nedbryde de traditionelle hierarkier mellem kunst og hverdagsliv, som også Michelangelo Pistoletto (f. 1936) tilhører. Fokus var turkisblå gasapparater der blev tændt, mens vi besøgte udstillingen, små dynger af duftende kaffe og opstilling af shotsglas med Grappa samt klædeskabe hejst op under loftet.

Ingredienser i hvermandseje krydret med bl.a. musikinstrumenter. Spaltepladsen har ringet ud, det er tid til at stoppe min ordflo, men undskyld jeg siger, det. Jeg elsker Venedig. Og så ikke et ord om klimaproblemer og affaldshåndtering.

MARIA STENSGÅRD POULSEN fra Nibe er lektor i gymnasieskolen. Cand.mag. i kunsthistorie og dansk fra Aarhus Universitet i 2009. E-mailadresse: maria.stensgaard@hotmail.com. Hjemmeside: mariastensgaard.dk.